

Metoda (Kako se imenuje metoda?):
O poklicih skozi spolna očala
Tema metode (Katere teme metoda odpira?):
<p><i>Znanje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Spolno občutljiv pristop v analizi reprezentacij poklicev <p><i>Veščine:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - (Samo)refleksija o stereotipnih percepcijah in prepričanjih glede poklicev s pomočjo spolnih očal
Ciljna skupina (Koga metoda naslavlja? Kdo lahko pridobi z metodo?):
Poklicni in izobraževalni svetovalci in svetovalke, učitelji in učiteljice, svetovalke in svetovalci na zavodih za zaposlovanje.
Okvir izvedbe metode
Potreben material:
Tabla s papirji ("flip chart"), pisalo, računalnik in projektor, gradivo za analizo in list z vprašanji.
Priprava (Ali so potrebne kakšne predpriprave? Ali je potrebno dodatno gradivo?):
<p>O poklicih skozi spolna očala</p> <p>Najprej si celotna skupina ogleda avdio-vizualno gradivo (predstavitve poklicev, priložnice za učitelje_ice, poklicne in izobraževalne svetovalce_ke), nato pa sledi individualno delo. Udeleženke in udeleženci odgovorijo na zastavljena vprašanja, ki jih dobijo napisana na list papirja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaj so glavna sporočila o poklicih, predstavljenih v avdio-vizualnem gradivu? - Koga naslavlja avdio-vizualno gradivo? Na kakšen način? - Kako so predstavljeni naslednji poklici: vzgojitelj_ica predšolskih otrok, oskrbovalec_ka in negovalec_ka na domu, ...? - Kako je spol reprezentiran v teh gradivih? - Kako bi tovrstno gradivo lahko naslavljal fante pri spodbujanju za odločanje za skrbstvene poklice? (na primer, vzgojitelj predšolskih otrok, oskrbovalec in negovalec na domu) <p>Po individualnem delu udeleženke in udeleženci nadaljujejo s pogovorom v manjših skupinah (3-4 udeleženke_ci), kjer najprej izmenjajo odgovore, nato pa se o njih pogovorijo. Po delu v manjših skupinah sledi zaključna razprava s celotno skupino. Vsaka izmed skupin predstavi odgovore, sledi razprava.</p>
Čas (Koliko časa je potrebno za izvedbo metode?):
90 minut
Omejitve izvedbe:
<u>Min/Maks. število udeležencev_k</u> : 5-20

Prostor: 1 (dovolj velik za delo v manjših skupinah, sicer dodatni prostor)

Situacija (Čas dneva/atmosfera/koncentracija):

Metoda je najbolje izvesti v prvem delu delavnice, ko so udeleženke in udeleženci še spočiti. Metoda odpira prostor za poglobljeno razpravo o uspoljenih percepcijah poklicev in družbenih vplivih, vloge šole, staršev, vrstniškega okolja ter norm, ki vplivajo na bodoče poklicne izbire in odločitve mladih.

Metoda temelji na analizi zbranih gradiv o poklicni orientaciji, ki je bila pripravljena v okviru projekta Fantje v skrbstvenih poklicih. Udeleženke in udeleženci imajo najprej možnost ogleda avdio-vizualnega gradiva (video, priročniki, ipd.) in nato s pomočjo vprašanj analizirajo gradivo v manjših skupinah ter zaključijo z razpravo v celotni skupini.

Navodila in postopek (Kaj se dogaja? Katera navodila so podana?):

1. Uvod in predstavitev metode: Metoda spodbudi refleksijo o poklicih skozi perspektivo spolov in naslavlja spolne stereotipe in percepcije o poklicih ('ženski'/'moški' poklici). Uvod v metodo vključuje prispevek o izobraževalni in poklicni segregaciji s poudarkom na skrbstvenem sektorju. (20 minut)
2. Ogled avdio-vizualnega gradiva (spletna stran Moja izbira, www.mojaizbira.si – za poklica vzgojitelj_ica predšolskih otrok in oskrbovalec_ka in negovalec_ka na domu; priročnik za učitelje in učiteljice (Pregelj Arčon, Branka, Nataša Skrt Leban (2000): Poklicna orientacija v 7. in 8. razredu osnovne šole. Priročnik za strokovne delavce. Educa: Nova Gorica) (15 minut)

Individualno delo: Udeleženke in udeleženci dobijo list papirja z vprašanji:

- Kaj so glavna sporočila o poklicih, predstavljenih v avdio-vizualnem gradivu?
- Koga naslavlja avdio-vizualno gradivo? Na kakšen način?
- Kako so predstavljeni naslednji poklici: vzgojitelj_ica predšolskih otrok, oskrbovalec_ka in negovalec_ka na domu, ...?
- Kako je spol reprezentiran v teh gradivih?
- Kako bi tovrstno gradivo lahko naslavljal fante pri spodbujanju za odločanje za skrbstvene poklice? (na primer, vzgojitelj predšolskih otrok, oskrbovalec in negovalec na domu)

Zapiski in odgovori. (15 minut)

3. Delo v manjših skupinah: Udeleženke in udeleženci izmenjajo odgovore in se o njih pogovorijo. Poleg tega se dogovorijo, kdo bo predstavil odgovore potem v razpravi s celotno skupino. (10 minut)
4. Razprava v celotni skupini: Vsaka skupina predstavi odgovore, ki jih moderator_ka zapiše na tablo s papirji. V razpravi je fokus na ključnih ugotovitvah in načinih za spodbujanje fantov za odločanje za skrbstvene poklice. V zadnjem delu razprave si udeleženke in udeleženci ogledajo avdio-vizualno gradivo iz Avstrije, na primer, video o vzgojitelju v vrtcu. (30 minut)

Cilji metode (Kaj naj bi udeleženci in udeleženke dosegli z metodo?):
Namen metode je refleksija o poklicih z vidika spola in je primerna za učitelje_ice, poklicne in izobraževalne svetovalce_ke, svetovalce_ke v zavodih za zaposlovanje. Metoda spodbuja nove načine, kako lahko prek svojega strokovnega dela zgoraj navedene skupine spodbujajo fante za odločanje za skrbstvene poklice (in dekleta za poklice v znanosti, na področju IKT).
Vsebinski vidiki
Kakšno vlogo ima spol v tej metodi? Ali metoda odpira spolno občutljivo perspektivo?
Metoda spodbuja razmišljanje udeležencev_k o spolnih normah in stereotipih, povezanih z reprezentacijami poklicev. Poleg tega metoda obravnava tudi lastno dožemanje, stereotype o spolih. Cilj metode je razmislek udeležencev in udeleženk o tem, kako bi lahko svoje strokovno delo z mladimi o poklicni usmeritvi nadgradili s spolno občutljivo perspektivo.
Kako metoda razširja izobraževalne in poklicne možnosti fantov?
Analiza gradiva neposredno nakazuje na uspoljene reprezentacije poklicev in z vodeno in poglobljeno razpravo omogoča prostor za ideje o načinih spodbujanja fantov za odločanje za skrbstvene poklice in reprezentacije poklicev s spolno občutljivo perspektivo.
V kakšnem smislu metoda omogoča možnosti netradicionalnih izbir in delovanj?
S spolno občutljivim pristopom pri analizi avdio-vizualnega gradiva o predstavitev poklicev in prikazu različnih gradiv, na primer video o vzgojitelju iz vrta v Avstriji. Metoda spodbuja udeleženke in udeležence, da razmišljajo o poklicih s pomočjo spolno občutljivih očal.
Variacije (Kako je lahko metoda spremenjena ali prilagojena?):
Gradivo za analizo je odvisno od izbire moderatorja_ke delavnice in se lahko razlikuje od države do države.
Po izvedbi metode (Kaj naj bi sledilo po izvedbi metode? Česa se je potrebno izogniti?):
/
Komentarji, izkušnje, nasveti, tveganja (Na kaj je potrebno biti pozoren pri izvedbi? Kaj se lahko nenadejano zgodi?):
Tveganje za krepitev spolnih stereotipov v zvezi s skrbstvenimi poklici in skrbstvenim delom. Vprašanje, ki se lahko pojavi na delavnici je, zakaj potrebujemo moške v skrbstvenih poklicih? Uvodoma je zato pomembno predstaviti izobrazbeno in poklicno segregacijo s poudarkom na skrbstvenem sektorju (in tudi na področju znanosti, IKT) ter spolne stereotype v zvezi s poklici ter jih tekom metode tudi prediskutirati.
Vir metode:

Razvila Živa Humer za namene projekta Fantje v skrbstvenih poklicih.

Nadaljnje informacije:

/